

บทที่ 5

แผนการผลิต

1. ความหมายของแผนการผลิต
2. วัตถุประสงค์ของการจัดการด้านการผลิต
3. องค์ประกอบของแผนการผลิต

ความหมายของแผนการผลิต

แผนงานที่แสดงความพร้อมด้านการผลิตเพื่อทำให้กระบวนการผลิตดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเขียนแผนการผลิตนี้ ไม่ควรปิดบังข้อมูล ด้านกระบวนการผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต เพราะข้อมูลนั้นอาจถือเป็นจุดแข็งหรือข้อแตกต่างจากรุทกิจอื่นที่มีความน่าสนใจ ที่จะทำให้แผนได้รับการอนุมัติหรือเป็นที่ยอมรับได้

1. สถานที่ประกอบการในการผลิต
2. เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต
3. การประมาณการผลิต
4. รายละเอียดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต
5. ขั้นตอนการผลิต
6. การควบคุมคุณภาพการผลิตและแผนงานด้านการควบคุมการผลิต
7. งบประมาณการปฏิบัติการตามแผนการผลิต

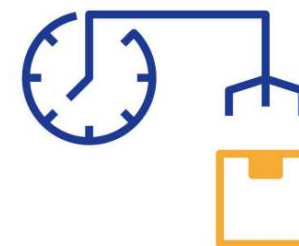
1. คุณภาพ (Quality) การผลิตสินค้าและบริการมีคุณภาพที่สอดคล้องตามความต้องการของผู้บริโภค

2. ต้นทุน (Cost) การควบคุมต้นทุนของการผลิตสินค้าและบริการให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อสามารถกำหนดราคาได้สอดคล้องกับคุณภาพของสินค้า

3. การส่งมอบ (Delivery) การควบคุมการส่งมอบสินค้าให้ผู้บริโภค
ตรงต่อเวลาโดยการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เสร็จทันตามเวลา

Just In Time

4. ความปลอดภัย (Safety) กระบวนการผลิตและบริการ
จะต้องมีความปลอดภัยต่อพนักงาน โดยให้ความสำคัญกับ
การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี มีการควบคุมความเสี่ยง
จากอุบัติเหตุ เช่น พนักงานที่ต้องปฏิบัติงานในสภาพการณ์
ที่มีความเสี่ยงต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตราย
ส่วนบุคคล เช่น รองเท้า ถุงมือ หมวกนิรภัย ผ้าปิดปากปิดจมูก

วัตถุประสงค์ของการจัดการด้านการผลิต

5. ขวัญกำลังใจ (Morale) การสร้างขวัญกำลังใจแก่พนักงาน เช่น มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ สร้างบรรยากาศในการทำงาน และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน การได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม

EMPOWERMENT

6. สิ่งแวดล้อม (Environment) การควบคุมระบบการผลิต ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านน้ำเสีย ฝุ่น อากาศพิษ เช่น มีกระบวนการผลิตที่สะอาด การทำลายของเสียอย่างถูกวิธี และการเก็บรักษาสารเคมีที่ปลอดภัย

7. จริยธรรม (Ethic) การผลิตสินค้าหรือบริการอย่างมีจริยธรรม ได้แก่ การไม่เบียดเบียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ ได้แก่ ลูกค้า พนักงาน ผู้จัดการวัตถุดิบ ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ คู่แข่ง หน่วยงานราชการ สังคม และสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของแผนการผลิต

แผนการผลิต เป็นองค์ประกอบของส่วนเนื้อหาในแผนธุรกิจที่จะแสดงให้เห็นองค์ประกอบดังนี้

1. สถานที่ประกอบการในการผลิต
2. เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต
3. การประมาณการผลิต
4. รายละเอียดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต
5. ขั้นตอนการผลิต
6. การควบคุมคุณภาพการผลิตและแผนงานด้านการควบคุมการผลิต
7. งบประมาณการปฏิบัติการตามแผนการผลิต

1. สถานประกอบการในการผลิต

ควรมีการอธิบายหัวข้อสถานประกอบการเพื่อแสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์การเลือกสถานประกอบการในการประกอบธุรกิจ ผู้พิจารณาแผนธุรกิจจะได้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการตามแผนธุรกิจนี้ รัชกฤษ คล่องพยาบาล (2553, หน้า A-17) จึงได้อธิบาย หัวข้อสถานประกอบการในการผลิตไว้ว่า ผู้เขียนแผนธุรกิจควรแสดงที่ตั้ง ได้แก่ เลขที่ตั้ง ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด พร้อมภาพประกอบ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ หรือการเขียนด้วยมือก็เป็นได้ นอกจากนี้ ให้แสดงข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร e-mail address และรายละเอียดต่าง ๆ ของสถานประกอบการ ทั้งในส่วนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เช่น รูปแบบ ลักษณะ พื้นที่การใช้สอย การวางผังตำแหน่งเครื่องจักร โดยแสดงไว้เป็นรูปแบบ (lay-out) หรือแบบก่อสร้างประกอบก็ได้ในภาคผนวก ซึ่งรวมถึงในกรณีที่ธุรกิจมีหน้าร้าน หรือบูธขายสินค้า สำนักงานขาย สำนักงานสาขา ก็อาจแสดงเพิ่มเติมประกอบไว้ในลักษณะเช่นเดียวกันก็ได้ พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่เลือกสถานที่ประกอบดังกล่าว และการได้มาของสถานประกอบการผลิตนี้

วิธีการเขียน สถานประกอบการในการผลิต

สถานประกอบการในการผลิต

ที่ตั้ง (ระบุ เลขที่ตึก ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด) หมายเลขโทรศัพท์..... หมายเลขโทรสาร E-mail address

ลักษณะของอาคาร คือ มีจำนวนพื้นที่ใช้สอยทั้งสิ้น ตารางเมตร เหตุผลที่เลือกสถานที่ประกอบการในการผลิตนี้ เพราะ

(ระบุเหตุผลที่สร้างความได้เปรียบด้านแหล่งวัตถุดิบ ปริมาณแรงงาน ค่าแรงงาน ระบบสาธารณูปโภค ระบบการขนส่ง ค่าขนส่ง คู่แข่งขัน นโยบายรัฐบาล และลักษณะทางภูมิศาสตร์ ฯ)

แผนที่ที่ตั้งสถานประกอบการในการผลิต
และภาพถ่ายสถานประกอบการในการผลิต
ทั้งภายนอกและภายใน

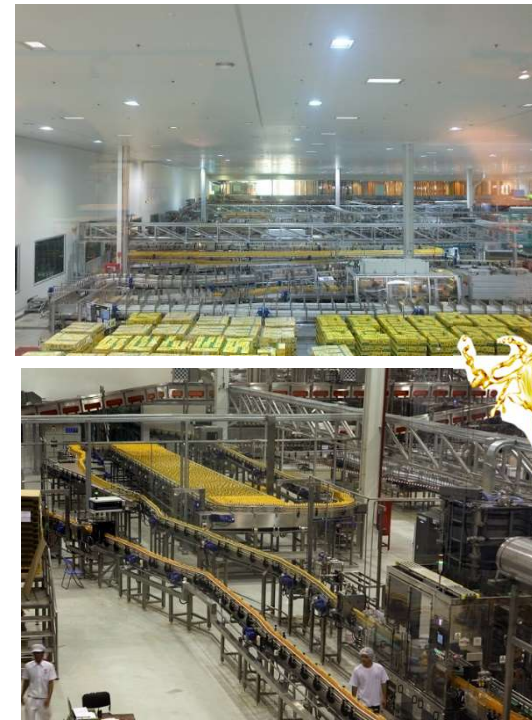
สถานประกอบการที่ใช้ดำเนินการ ได้มาโดยการ

- ซื้อ ในราคา บาท เมื่อ
- เช่า ค่าเช่า บาท/เดือน เมื่อ
- ซึ่งจะหมดอายุสัญญาเช่า ในปี

2. เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต

ความสำคัญ

1. เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มีมากขึ้น ลดความสิ้นเปลืองจากการสูญเสียวัตถุดิบในกระบวนการผลิตลง
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพราะการผลิตสินค้าจำนวนมากจะทำให้ลดต้นทุนการได้กำไรมากขึ้น และอาจทำให้สินค้ามีราคาถูกลง
3. เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นการเพิ่มคุณค่าและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีแบบให้เลือกหลากหลาย ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมากขึ้น
4. เพื่อลดแรงงานหรือกำลังคนทำงานให้มีปริมาณน้อยลง

ที่มา : <https://pantip.com/topic/36053387>

วิธีการเขียน เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต

ตารางแสดง เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต

ลำดับ	รายการ	ลักษณะการใช้งาน	จำนวน หน่วย	ราคาต่อ หน่วย	มูลค่า
เครื่องจักร					
1.					
2.					
...					
อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต					
1.					
2.					
...					

3. การประมาณการผลิต

การกำหนดระดับกำลังการผลิตโดยใช้ข้อมูลอุปสงค์ มี 3 วิธี ดังนี้ (สัญญาชัย ลิ่งแท้กุล, 2561, หน้า 83 - 86)

- **การกำหนดระดับกำลังการผลิตในระดับอุปสงค์สูงสุด** คือ การวางแผนจัดหาทรัพยากรทางการผลิตที่เพียงพอในระดับความต้องการสูงสุด ดังนั้น ไม่ว่าความต้องการของลูกค้าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ธุรกิจก็ยังคงมีความสามารถในการผลิตที่รองรับความต้องการได้ตลอดเวลา
- **การกำหนดระดับกำลังการผลิตในระดับอุปสงค์เฉลี่ย** คือ การวางแผนจัดหาทรัพยากร การผลิตที่เพียงพอในระดับความต้องการเฉลี่ย ดังนั้นทำให้ระดับกำลังการผลิตมีมากกว่าอุปสงค์ในบางช่วง และระดับการผลิตจะมีน้อยกว่าอุปสงค์ในบางช่วง
- **การกำหนดระดับกำลังการผลิตในระดับอุปสงค์ต่ำสุด** คือ การวางแผนจัดหาทรัพยากรทางการผลิตเพื่อให้มีกำลังการผลิตที่เพียงพอในระดับความต้องการต่ำสุดเท่านั้น ดังนั้นทำให้ระดับการผลิตต่ำกว่าอุปสงค์ตลอดเวลา

ตารางแสดง ประมาณการผลิต

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
เวลาผลิตต่อรอบ (ชั่วโมง)			
จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตต่อรอบ (คน)			
อัตราประมาณการในการผลิตต่อคน (หน่วย)			
กำลังการผลิตต่อรอบ			
กำลังการผลิตรอบต่อเดือน			
กำลังการผลิตต่อปี			

4. รายละเอียดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

องค์ประกอบของการเขียนแผนการผลิต ผู้เขียนแผนธุรกิจควรแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ด้านวัตถุดิบที่จะใช้ในการผลิตสินค้า/บริการ นั้น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการ ต้องเตรียมวัตถุดิบอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด รวมถึงเป็นการแสดงให้เห็นต้นทุน ด้านการผลิตด้วย รัชกฤษ คล่องพยาบาล (2553, หน้า A-18) จึงได้อธิบายไว้ว่า หัวข้อวัตถุดิบที่ใช้ ในการผลิตสินค้า/บริการ ผู้เขียนแผนธุรกิจควรแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ชนิดวัตถุดิบ วัสดุด้านบรรจุภัณฑ์ ปริมาณวัตถุดิบ ราคาต่อหน่วย และรายชื่อแหล่งซัพพลายเออร์ เป็นต้น

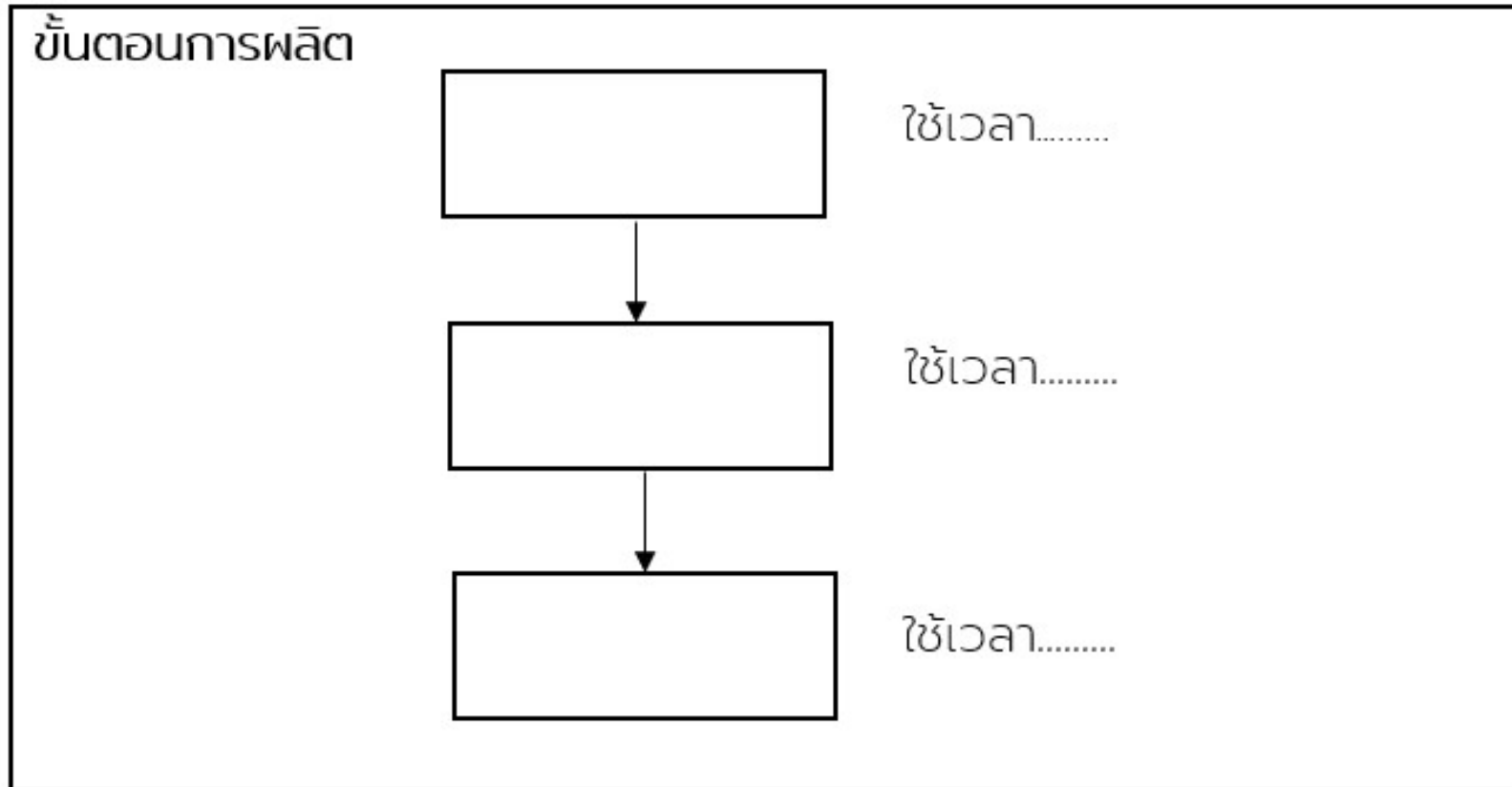
วิธีการเขียน รายละเอียดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ลำดับ	รายการ	หน่วยนับ	ราคาต่อหน่วย	ซีพีพลาเยอร์
วัตถุดิบ				
1.				
2.				
3.				
4.				
...				
วัสดุบรรจุภัณฑ์				
1.				
2.				
3.				
4.				
...				

5. ขั้นตอนการผลิต

เป็นการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการทางการผลิตตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการในการแปรรูปผลผลิต จากวัตถุดิบ จนได้ออกมาเป็นสินค้าสำเร็จรูป/บริการเพื่อขาย การอธิบายขั้นตอนผลิตอาจใช้การบรรยายข้อความประกอบกับแผนผังกระบวนการผลิตหรืออาจใช้วิธีการถ่ายภาพ ขั้นตอนแต่ละกระบวนการผลิตประกอบ พร้อมกับบรรยายรายละเอียดของแต่ละภาพเพื่อความเข้าใจก็ได้

วิธีการเขียน ขั้นตอนการผลิต

6. การควบคุมคุณภาพการผลิตและแผนงานด้านการควบคุมการผลิต

มาตรการควบคุมในการผลิต

- การควบคุมวัตถุดิบ โดยทำการสุ่มตัวอย่างวัตถุดิบมาตรวจสอบว่ามีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่
- การควบคุมกระบวนการผลิต ควบคุมขั้นตอนการผลิตให้ตรงตามมาตรฐาน ตรวจสอบผลผลิตที่ผ่านออกมาในแต่ละขั้นตอนว่ามีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ก่อนส่งต่อไปยังขั้นตอนการผลิตที่อยู่ถัดไป
- การตรวจสอบสินค้าสำเร็จรูป เมื่อวัตถุดิบผ่านการแปรรูปออกมาจนเป็นสินค้าสำเร็จรูปทุกขั้นตอนผ่านการตรวจสอบมาแล้ว ก็สมควรที่จะได้สินค้าสำเร็จรูปทุกขั้นตอนผ่านการตรวจสอบมาแล้วก็สมควรที่จะได้สินค้าสำเร็จรูปที่มีมาตรฐาน แต่เพื่อความมั่นใจในคุณภาพของสินค้า จึงควรตรวจสอบสินค้าสำเร็จรูปอีกครั้งว่ามีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานหรือไม่

มาตรการเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนา

- การจัดเก็บสถิติการผลิต เป็นการเก็บข้อมูลปัญหาของสินค้า เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา
- การวิเคราะห์หาต้นกุนของปัญหา เป็นการนำข้อมูลที่จัดเก็บไว้มาวิเคราะห์หาต้นกุนของปัญหา เช่น ปัญหาความล่าช้า ปัญหาของเสียหาย เป็นต้น เมื่อวิเคราะห์จนทราบต้นเหตุของปัญหาแล้ว ธุรกิจจะต้องกำหนดวิธีการแก้ไขและวิธีการป้องกันต่อไป
- การหาวิธีป้องกัน เป็นการนำแนวทางการป้องกันของเสีย

วิธีการเขียน การควบคุมคุณภาพการผลิตและแผนงานด้านการควบคุมการผลิต

การควบคุมคุณภาพการผลิตและแผนงานด้านการควบคุมการผลิต

ธุรกิจมีระบบควบคุมคุณภาพการผลิตโดย

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(อธิบายถึงผลจากการผลิตที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งการเกิดของเสีย กลิ่นและเสียง ซึ่งอาจเกิดจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตหรือจากกระบวนการผลิต)

แนวทางการป้องกัน/การแก้ไข คือ

1.

2.

3.

7. งบประมาณการปฏิบัติการตามแผนการผลิต

การเขียนแผนการผลิตจำเป็นต้องมีการใช้งบประมาณเพื่อบริหารกระบวนการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ฐาปนา บุญหล้า, และพงษ์ศักดิ์ ชิวชรัตน์ (2550, หน้า 84) เสนอวิธีการเขียนหัวข้องบประมาณการปฏิบัติการตามแผนการผลิต

วิธีการเขียน งบประมาณการปฏิบัติการตามแผนการผลิต

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
การตกแต่ง/ปรับปรุงสถานประกอบการผลิต					
เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผลิต					
การลงทุนเพื่อควบคุมการผลิต					
อื่น ๆ					